

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Γραμματική περιγραφή των σημιτικών γλωσσών

Ενότητα 5: Μορφολογία της εβραϊκής

Γιώργος Κοτζόγλου – Καλομοίρα Νικολού
Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γραμματική περιγραφή των σημειτικών γλωσσών

Ενότητα 5η

Μορφολογία της εβραϊκής

Η Εβραϊκή ανήκει παραδοσιακά στις γλώσσες με **σηματική/σχεδιοτυπική μορφολογία** (templatic morphology). Το γενικό σημειτικό πρότυπο της σηματικής/σχεδιοτυπικής μορφολογίας ακολουθείται μεν και στα Εβραϊκά, αλλά η γλώσσα αυτή παρουσιάζει και αρκετά εκτενείς διαδικασίες προθηματοποίησης και επιθηματοποίησης:

(1)	m-l-k	+	CaCCut	>	malxut	‘βασίλειο’
(2)	malxut	+	επιθ. l	>	malxuti	‘βασιλικός’

Μορφολογία της εβραϊκής

Ονοματική μορφολογία

Ουσιαστικά

Επίθετα

Αντωνυμίες

- Μορφολογικές κατηγορίες και οι πραγματώσεις τους

Μορφολογία της εβραϊκής

Ρηματική μορφολογία

Κομβικό ρόλο στη ρηματική μορφολογία της Εβραϊκής (αλλά και των περισσότερων σημιτικών γλωσσών) παίζει η έννοια της συζυγίας (binyan). Πρόκειται για τα διαφορετικά καλούπια κλίσης στα οποία εντάσσονται συγκεκριμένες κατηγορίες ρημάτων. Η συμμετοχή στην κλίση μιας συζυγίας έχει συνέπειες για τη σημασία και τη συντακτική λειτουργία των ρημάτων αυτών.

☞ Παρουσιάζουμε εκτενώς τις συζυγίες του ρήματος της εβραϊκής.

Μορφολογία της εβραϊκής

Ρηματική μορφολογία

Γραμματικές κατηγορίες κλίσης:

- Χρόνος
- Έγκλιση
- Φωνή
- Συμφωνία υποκειμένου

Μορφολογία της εβραϊκής

Βιβλιογραφικές αναφορές

- Arad, Maya (2005) *Roots and patterns: Hebrew morpho-syntax*. Dordrecht: Springer.
- Bar-Lev, Zev (1978) The Hebrew morpheme. *Lingua* 45: 319-331.
- Berman, Ruth (1997) Modern Hebrew. Στο Hetzron, Robert (επιμ.) *The Semitic languages*. London: Routledge. 312-333.
- Coffin, Edna Amir & Bolozky, Shmuel (2005) *A reference grammar of Modern Hebrew*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Glinert, Lewis (2005) *Modern Hebrew: an essential grammar*, 3rd ed. London: Routledge.